

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (ECONOMICS)
EXAMINATION: MAY – 2025
SECOND SEMESTER

Subject: Economics of Growth & Development (ECOMJC-201)

Date: 20/05/2025

Total marks: 100

Time: 10.00 am to 1.00 pm

Instructions: 1) Attempt all Questions. 2) Figures to the right indicate full marks.
3) Answer should be precise and to the point.

Q. 1) Answer any FOUR of the following questions in 500 words. (60)

- 1) Discuss the components and measurement of human development
- 2) Discuss the economic and non-economic factors affecting economic development
- 3) Analyse the theory of stages of economic development propounded by Rostow
- 4) Describe the theory of unlimited supply of labour given by Arthur Lewis
- 5) Explain the causes and effects of poverty in developing countries
- 6) Discuss the causes and effects of income inequality in developing countries

Q. 2) Answer any FOUR of the following questions in 300 words. (40)

- 1) Discuss the theory of balanced growth propounded by Nurkse
- 2) Analyze the theory of circular causation given by Myrdal
- 3) Explain the features of developing economies
- 4) Describe the theory of technical dualism given by Higgins
- 5) Discuss the various government policies that are implemented to reduce unemployment
- 6) Discuss the model of economic growth given by Solow

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे. २) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
३) उत्तर तंतोतंत आणि मुद्देसुद असावे.

प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे ५०० शब्दात लिहा. (६०)

- १) मानवी विकासाचे घटक आणि मोजमाप यावर चर्चा करा
- २) आर्थिक विकासावर परिणाम करणारे आर्थिक आणि गैर-आर्थिक घटकांवर चर्चा करा
- ३) रोस्टो यांनी मांडलेल्या आर्थिक विकासाच्या टप्प्यांच्या सिद्धांताचे विश्लेषण करा
- ४) आर्थर लुईस यांनी मांडलेल्या श्रमाच्या अमर्याद पुरवठ्याच्या सिद्धांताचे वर्णन करा
- ५) विकसनशील देशांमध्ये गरिबीची कारणे आणि परिणाम स्पष्ट करा
- ६) विकसनशील देशांमध्ये उत्पन्न असमानतेची कारणे आणि परिणामांवर चर्चा करा

प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे ३०० शब्दात लिहा. (४०)

- १) नर्क्स यांनी मांडलेल्या संतुलित वाढीच्या सिद्धांताची चर्चा करा
- २) मिर्दाल यांनी दिलेल्या वर्तुळाकार कारणांच्या सिद्धांताचे विश्लेषण करा
- ३) विकसनशील अर्थव्यवस्थांची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा
- ४) हिगिन्स यांनी दिलेल्या तांत्रिक द्वैतवादाच्या सिद्धांताचे वर्णन करा
- ५) बेरोजगारी कमी करण्यासाठी राबविल्या जाणाऱ्या विविध सरकारी धोरणांची चर्चा करा
- ६) सोलो यांनी दिलेल्या आर्थिक वाढीच्या मॉडेलवर चर्चा करा